

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 15. avgusta. Ruski vojni oddelek v Dobrudži je prešel nad Ruščukom reko Dunav, da ide na pomoč ruske armadi v Bulgariji.

Vojske Sulejman-paše so zasele včeraj Hain pri vходу v soteske Hannibonghaz, in soteske pri Hardachu, tako, da niso nikjer na sovražnika trčile.

London 16. avgusta. Reuterjevo agentstvo poroča iz Azije: Vojne kolone ruskega generala Melikova, dalje štirje bataljoni s kavalerijo in artilerijo so prišle v Znaim tamošnjim Rusom na pomoč. Turška konjica je dva ruska napada odbila.

Turška vojska v Bagdadu, ki je 35.000 mož močna, dobila je ukaz, marširati v Carigrad.

Če Srbija Turčiji vojno napove, je baje porta sklenila, samo v brambi ostati.

Rusi so popustili in izpraznili Kustendže.

Reka 16. avgusta. Včerašnji tabor za hrvatsko Primorje v Cirkvenici je obiskalo 5000 ljudi. Došle je pozdravil s sijajnim govorom deželni poslanec Nikola Polić. Tabor je odprl predsednik doktor Barčič. Dolgo je govoril zoper Turke, Angleže, najbolj pa zoper Magjare dr. Pilepič. Prečitani so bili došli telegrami. Govorili so nadalje Potočnik, Kolalović, urednik „Primorca“ Polić, Jović. Vsi govorniki so blagoslovljali slavjansko orožje rusko in so naglaševali zedinjenje hrvatskih zemlja, ki so pod turško

oblastjo s Hrvatsko. V resoluciji se posebno naglašajo, prositi Njegovo Veličanstvo cesarja in kralja, da bi s Hrvatsko zedinil Bosno, Hercegovino in druge hrvatske zemlje. Izbrani so bili, da predlože resolucijo banu: doktor Barčič, doktor Pilepič in urednik Polić.

Navzoči Slovenci.

Carigrad 14. avgusta. Rusi utrjujejo Šipko, — Sulejman je vzel Rozalito sotesko v Balkanu.

Peterburg 14. avgusta. Varšavski, vilenski in st. peterburgski vojaški okraj niso zadeti pri mobilizaciji. Tudi gardni kor ne bode ves mobiliziran.

Peterburg 14. avg. Iz Gore-Studen v Bulgariji so poročali oficijalno 13. avg.: Včeraj je prišla turška konjica, 700 mož močna, Šidinij pri Razgradu, a ruska švadrona huzarjev jo je odbila. Proti koncu boja je prišel na mesto rusk bataljon, z dvema kanonoma. Sovražna kavalerija, katerej je menda za hrbtom prihajala pehota na pomoč, pomaknila se je nazaj. Rusi so izgubili enega oficirja, 4 vojake mrtve in ranjena sta dva oficirja in devet vojakov.

Bukarešt 13. avg. („N. Fr. Pr.“) V zadnjih 20 dneh so baje rumunske železnice že 60.000 Rusov s potrebno artilerijo in vsem vojnim orodjem vred skozi Rumunijo na bojišče pripravile. Zdaj je pa še 80.000 ruskih vojakov naznanjenih za prevoz. Še le kadar bodo vse te pomočne moči uvrščene v operacijsko fronto, imajo se odločilni dogodki pričakovati. Prevažanje teh pomočnih sil se močno zadržuje in kasni zavoljo slabih rumunskih železnic.

Cetinje 14. avgusta. Knez črnogorski, ki je bil nenadoma za nekaj dni sem prišel, zopet je odjahal k svoji vojski pred Nikšić.

Vojska.

Ruske novine imajo v zadnjih vojnih zadevah veliko odkritosrčnost in veliko — svobodo pisanja, in tiskanja, česar bi mi v družih „liberalnih“ državah mej vojno zastoj iskali. One naravnost naglašajo napake početka ruske ruske, namreč, da so Rusi premalo vojske na bojišče postavili, katerih napak mi prej nismo mogli slutiti. „Moskovske Vedomosti“ pravijo, da je nemški vojni velikan Moltke baje že pred začetkom vojevanja rekel, da, če Rusija hoče Turčijo v enem letu ob tla vreči, morala bi še enkrat toliko vojakov postaviti na noge, nego jih je. Drugi ruski listi isto tako grajejo pomanjkljivo organiziranje ruske inicijative.

Z bojišča se poročajo samo male bitvice, katerih namen je le, izpoznavati, kako močan in kako razpostavljen je sovražnik. Dopisniki nemških listov so znali pred že več dnevi zaporedom poročati o bojih pri Razgradu in drugod. Ali zdaj priznavajo odkritosrčneji mej njimi sami, da so nalagani bili ali sami lagali. Rusko vojno poveljstvo ne pušča namreč dopisnikov v tabor in ne dovoljuje, da bi poročali o gibanju vojske. Tudi Turki se precj varujejo šepetavih in prezgovornih tujih poročevalcev, kar je čisto naravno. Zato smemo vse telegrame „specijalnih korespondentov“ v nemških listih le s sumnjivostjo brati.

Na tisto veliko odločilno bitvo, katero nam Turki obetajo že dvajset dni, da jo bodo ali da so jo že začeli, čakamo še de-

Listek.

Knez Skopin Šujskij.

(Po Petruševskem in drugih spisal J. Steklasa.)

(Konec.)

Stoječ v slobodi Aleksandrovskej se Skopin nij še odločil udariti na Tušino, nego je pričakoval nove pomoči od tujcev. V kratkem pa je nassopil za Tušince hud čas, čeravno jih nij nadlegoval Skopin. Poljaki in Litovci so se držali in tolkli za varuna radi svoje koristi, po svoji volji, brez kraljeve zapovedi. Ko je tedaj ruska zemlja vsled nemirov oslabela ter neprestano svoje moči gubila, pomislil je Sigismund, kralj poljski in litovski, kako bi Rusijo za se pridobil. Vrh tega so poslali Švedi moskovskemu carju pomoč, a švedski kralj je bil Sigismundu velik neprijatelj. Priredivši se naglo za vojsko, prestopi Sigismund mejo in obsede Smolensk, kjer se je utaboril vojvoda Šein. Ali beda nij zadela samo Smolensk, nego tudi Tušin. Smolensk se je držal krepko

a v Tušini je nastala zmešnjava. Tušinski Poljaki so kričali, da nečejo dati kralju moskovskega gosudarstva, ker so ga dobili s svojo krvjo in velikimi težavami; sprli so se s kraljevimi poslanci, razsajali in razbijali po mestu. Na varuna nij hotel nobeden več zreti; rugali so se mu v lice, grozili mu z ubojstvom. Varun se je prestrašil, brž se preoblekel v kmetško obleko, ter se tajno na pripeljanih sanah odpeljal v Kaljugo. Posle tega nijso znali Tušinci, kaj da začnejo; čez nekaj časa so se začeli ugovarjati s kraljem. Sklenili so pa postaviti carja Sigismundovega sina, kraljeviča Vladislava, potrdili dogovor, ruski izdajalci so prisegli Sigismundu pokornost in službo. Ali mnogo Tušincev zopet nij hotelo kraljeviča, ter so pobegnili k varunu v Kaljugo, semkaj je pobegnula tudi Marina.

Tako se je razsula tušinska varunska sila, a le to se je čulo tudi v Trojicko-Sergijevskej Lavri. Vojska, ki je oblegala Lavro, nij videla za se nobene pomoči iz Tušina, ter se nij mogla dalje držati, kajti tudi Skopin

je bil blizu. Ona je pustila oblego, ter je odšla. Trojicki brambovci, prebivši šestnajst-mesečno obleganje, nijso skoraj svojim očem verovali, so ostali en cel teden na miru, ter pričakovali Poljakov. Ali Poljaki se nijso pokazali, o njih nij bilo ni duha ni sluha. Tedaj so se zahvalili trojicki brambovci od vsega srca Bogu, ter poslali v Moskvu k carju mniha s sveto vodo in dobrim poročilom. Skopin je prišel v samostan, pozdravil hrabre brambovce, poslal en polk pobeglim Poljakom, ter je popolnem potolkel. Takrat je odbila tudi zadnja ura v Tušini: Poljaci so sami zapazili to razbojniško gnjezdo ter se razšli na vse strani.

Moskva je bila še le zdaj slobodna in Skopin skupaj z Delegardijem je prijezdil v njo 12. marca l. 1610. Imenitni ljudje, knezi in bojarji so stali pri mestnih vratih s hlebom in soljo; narod se je stiskal po cesti daleč za mestom. Komaj sta prijahala Skopin in Delegardi, vrgel se je narod na zemljo, prosil kneza za milost, ter jokal od radosti. Car Vasilij se

nes in menda moramo še tako dolgo čakati, da se bodo Rusom samim poljubilo, začeti in dovršiti jo. Zdi se, da bode treba še nekaj časa čakati; dolgo pa nij mogoče, ni verjetno, da bi treba bilo.

Kakor naš (sicer turški) telegram poroča, so Rusi res ves svoj črtež izpremenili in še glavni del svoje Zimmermannove vojne iz Dobrudže potegnili h glavnej armadi. Tudi v Aziji so zopet inicijativo poprijeli. Melikov je napredoval in tudi turški Ismail-paša, ki je proti Erivanu v rusko zemljo pogledal bil, potisnen je na mejo nazaj.

Bosenski vstaši so se zopet zbrali in so 11. t. m. Turke pri Črnem potoku napadli, veliko njih ubili ter naplenili mnogo pušk in municije.

Turkoljubni viri poročajo, da je Osman-paša zapustil svojo pozicijo pri Plevni ter se pomaknil proti Balkanu, da naredi tam utrjen tabor.

Gen. Krüdener je odstavljen od poveljništva in nadomeščen z gen. Lotovom. Kakor se javlja, je baje Krüdener bolehen in je sam prosil, naj se ga oprostijo od poveljništva. General Lotov je baje energičen mož in inteligenten častnik ruske krvi in nadejati se je od njega, kot poveljnika boljših uspehov.

O narodnem združenju Slovencev.

Zagrebski tabor je dobro izrazil želje in potrebe hrvatskega naroda, zato je pristopil tudi ves narod z raznimi navdušenimi čestitkami in izjavami k resoluciji, sklenenej na tem taboru. Izvrstno so govorili vsi trije govorniki, posebno pa dr. Vojnović, čegar govor nij samo za Hrvate pomenljiv, ampak tudi za nas Slovence, ker tudi mi imamo v mnogih ednostajih iste težnje in potrebe, kakor Hrvatje.

Vojnović je rekel mej družim tudi to-le: „Da se glas Hrvatske može uvažiti u unutrašnjosti i vanskoj politici, treba da ona bude jaka, da zadobije celokupnost, da se spoji Dalmacija i Krajina...“ Ali nij to mutatis mutandis baš isto, česar mi želimo? Če nij glas sedanje kraljevine hrvatske, imajoče svojo narodno vladu, merodajen faktor v vnanji in notranji politiki, koliko manj odločilen je stoprav glas naše male in kolikor moč razkosane Slovenske? In vendar je želja vsacega pravega rodoljuba, da ne prezirajo drugi

narodi njegovega naroda, temuč da ga vprašajo v vseh važnejih vnanjih zadevah za svet, po katerem se tudi po moči ravnajo. To je pa tudi čisto naravno. Vsaj imajo vsi narodi enako pravico odločevati v zadevah, katere se jih skupno tičejo.

Se je pa-li mar kedaj slovenski narod vprašal v taci okliščinah za svet? Ne vem, morebiti. Dobro pa vem, da se je šlo vsakrat na dnevni red preko odločnih zahtevanj slovenskih zastopnikov. No, pa vsaj smo Slovenci vsemu privajeni in ne zdi se nam čudno, če se prezira naš svet v vnanjih zadevah. Saj je še glas slovenskega naroda v domačih zadevah glas vpijočega v puščavi, saj še doma nijmo gospodarji. Znano je, kdo gospodari v naših deželnih zborih, kdo v šolah in drugod.

Zakaj je pa vse to? Zato, ker smo tako razdeljeni po raznih deželah. Slovenci v posazmenih deželah se potegujejo, kadar se, bolj za svoje pokrajine, kakor pa za skupni blagor slovenskega naroda. Vprašanje naše zedinjene Slovenske je skoro zginilo, stopilo je stoprv sedaj pri tridentinskem vprašanju zopet nekoliko na površje. V zedinjenju je moč. Bi-li ne bilo sedaj — ko si Hrvatje toliko prizadevajo, da bi se spojila s trojedno kraljevino hrvatsko Bosna in Hercegovina — na času, da bi se začelo tudi pri nas nekoliko bolj — za zedinjeno Slovensko? Bi-li ne bilo sedaj shodno delati za našo celokupnost, ko nam Italijani groze s posilnim odcepljenjem naših primorskih pokrajin? Pri nas so sicer tabori zabranjeni, ali gotovo bi se pa lahko razmotavala ta ideja obširneje po časnikih, da bi postala bolj popularna, da bi prešla v meso prostega naroda. Glas zedinjenega poldrugimilijonnega slovenskega naroda bi se vsaj v domačih zadevah ne mogel preslišati.

Druga znamenita točka v Vojnovićevem govoru se glasi: „Pamtimo dobro, da ni Rus, ni Srb, ni Bugarin, ni Grk neće spasiti Hrvatske, ako je mi sami ne spasimo.“ Po naše bi se dale te besede tako tolmačiti: Drugi slovenski narod nas pač lahko bode in navdušujejo, a slovenske razmere s tem ne bodo dosti zboljšale, če mi sami vstrajno ne delujemo in se le na druge zanašamo.

Koliko je pri nas ljudi, ki pričakujejo pomoči za Slovensko sedaj samo od srečnih uspehov na balkanskem polotoku? Koliko je

taci, ki se radi kacega političnega udarca, ki zadene slovenski narod, bojazljivo stisnejo v svoj kot in se prikažó potem mej svet, k večemu s kako jeremijado. Ne rečem, da bi ne bila dobra marsikatera jeremijada, samo da jej nij predmet: conclamatum est? Koliko je pri nas malomarnežev, ki se zdrže vsacega delovanja, izgovarjaje se, da je naš narod preveč razkasan in premajhen za uspešno napredovanje. Tu je sicer nekaj istine in baš zategadelj si moremo prizadevati, da se združimo prvič mi Slovenci sami, drugič pa da se združimo z ostalimi Jugoslovani, kateri nas pa morejo k sebi potegniti, če si sami pota ne ugladimo. Da pa naš narod nij premajhen, nam kaže Črnogorci, katerih je še veliko manj in se vendar samo s svojo močjo uže stoletja krepko ustavljajo turškemu jarmu.

Imenovani dr. Vojnovićev izrek je bil sprejet z velikanskim odobravanjem. To je dokaz, da so Hrvatje pripravljeni, vse svoje sile žrtvovati v prosep Hrvatske, naj jih uže podpirajo drugi Slovani ali ne, in ta eneržija je Hrvatom uže dosti pridobila. Oni imajo sedaj svojo narodno vladu, svoj jezik v šolah in uradih in svoje vseučilišče. Kaj imamo pa mi Slovenci, akopram nas je več, nego Hrvatov v Hrvatskeji in Slavoniji?

Mi se tolažimo, da bo uže enkrat zmaga pravična reč in da bodo boljši dnevi zasvetili za Slovane. Dobro. Ali do tačas je še morda dolgo in naš slovenski narod se uže lahko utopi v germanskem in laškem morji. Komu nij znano, kako napreduje polagoma pomemčenje na Koroškem? Pomemčencev nam pa ne bo mogel rešiti niti Jugo- niti Severoslovan. Torej moramo mi sami paziti, da se Slovenska kolikor moč nepokvarjena ohrani pred vsacim tujim navalom, mi sami moramo skrbeti, da napreduje Slovenska v vseh zadevah in da si pridobi veljavo, katera se jej spodobi kot narodu. Delajmo na prvo sami in potem stoprav se smemo zanašati na slovensko pomoč! S—n.

Štiristoletnica narodnega mesta Loža na Notranjskem.

[Izv. dopis.]

Gosp. Jak. Zabukovec je po zimi pisal v „Slovenskem Narodu“ zgodovino mesta Loža in pri tej priliki opozoril Ložane, naj letos obhajajo 400letnico slovesno, ker je

je tudi solznih očij zahvalil knezoma ter ju lepo podvoril. Davno uže nij Moskva videla tacega slavja, davno v njej nij bilo tacega veselja. Pesem poje: „Na velikih tjeih radostjah — Služili objedni (mašo) s molebnami (molitvami), — I krugom (okoli) goroda hodili v kamenoj Moskve, — Otslužili objedni s molebnami, — I vsju liturgiju velikuju; — Na velikih, na radostjah pir pošel, (začel se je) — A pir pošel velikij stol — Pro Skopina knjaza Mihajlu Vasiljeviču, — Pro ves pravoslavnij mir; — I veliku slavu do vjeku pojut pojejo), — Skopinu knjazu Mihajlu Vasiljeviču.“ —

Knezu Skopinu je bila srečna osoda odmerjena. On je bil mlad, še le 23 let star, lep, spreten, imel je dobro srce pa tudi krotko, razum bister in zrel. V vojski je bil hraber in izkušen, a jako oprezen; z ljudmi, posebno s tujci je občil prav previdno. V tem času je bila ruska zemlja polna hudobnih ljudi in slabih del, samo Skopin se je svetil mej njimi kot zvezda, kot krasno solnce. On jedini je

bil bogat na slavnih činih in na ljubezni do naroda, v njem edinem so videli rešitev domače zemlje, grozo in strah hudobnežem in izdajalcem. In vso to čast, slavo, ljubezen si je pridobil Skopin v nekoliko mesecih, kar si drugi pridobe komaj v celem svojem življenju. Ruska zemlja je oslabela od nezgod, neredov; ona je hotela pokoja, ter bila pripravljena slaviti in vzveličevati naredbe onega, ko so bile najbolj odmerjene in pripravne, da se zacelijo rane nesrečnej zemlji. A Skopin je to razumel bolj nego drugi, pa tudi častneje in srečneje. Zatorej so njega ljubili in hvalili tako, kakor nobenega družega; vzveličevali ga za dobro, ki je sam storil in tudi za ono, ki je imelo posle njega slediti.

Kjer koli se je v Moskvi knez Mihajlo Vasiljevič pokazal, povsodi so ga pozdravljali z veselimi glasovi, spremljevali ga z dobrimi vošitbami. Skopin pa je sprejemal to narodno ljubezen brez oholosti, s ponižnostjo; bil je uljuden in carju kakor poprej pokoren in poslušen. Car ga je ljubil, kot prvega človeka

v gosudarstvu, skazoval mu vedno milost in ljubezen. Ali takšen nij bil carjev brat, knez Dmitrij Šujskij. Car nij imel otrok in knezu Dmitriju je pripadal prestol po njegovej smrti; ali uvidevši, kako narod zares ljubi carjevega vnuka, začel se je Dmitrij bati, da bode bržkone Skopin postal car. On je mrzil Skopina ter začel z lažnjivimi obrekovanji motiti carja. On je govoril, da hoče Skopin odstraniti carja in sam sesti na prestol carski, ter posebno naglaševal, da on ne bi bil pomiloval brez carjeve dozvole Ljapunovih poslancev, ko ne bi imel te zlobne misli. Car nij poveroval tim zlim besedam, srdil se na svojega brata ter ga celo odgnal enkrat s palico od sebe. Ali narod nij ljubil niti carja niti njegovega brata, zatorej si je na tihoma tolmačil, da kujeta obadva nekaj hudega proti Skopinu; književni ljudje so imenovali Skopina Davidom, a Vasilja Savlom. Delagardi je zvedel nekaj o teh vestih in o strahu v narodu, opozoril Skopina, ter ga pozval v vojskino tabor. Ali Skopin je imel čisto vest, on nij poveroval zlim osno-

preteklo baš 8. marca l. l. štiri sto let, od kar je datirano ustanovno pismo Friderika IV., s katerim je bil trg Lož v mesto povzdignen. Od tačas se je govorilo pri nas vedno o tem in ustanovil se je bil odbor, ki je imel voditi priprave za to slavnost. Ker marec nij baš ugoden ljudskim veselicam pod milim nebom, smo imeli 8. marca samo skupno večerjo, katere so se udeležili odlični meščani in druga gospoda. Pri tej večerji je napil g. dr. Dolenec krepko zdravico na slavne Habsburžane in osobito na sedanjega presv. cesarja Franjo Josipa I., g. Žirovnik je v imenu čitalnice ložke napil Ložanom in g. Schweiger je napil g. J. Zabukovcu, ki je vse to prvi sprožil. Tisti večer se je tudi volil nov definitivni odbor, ki je imel pripravljati glavno slovesnost v poletnem času. Določil je 12. avgusta za to veselico. Sklenila se je 11. avgusta zvečer splošna osvitljava in sicer sploh, kar je uže program obznanil.

Ložani so marljivo pripravljali mlaje in olupšavali mesto, kar se je dalo. Veselo je bilo videti uže v soboto, kako so na vseh hišah po mestu vihrale narodne zastave; na sodnji je bila velikanska cesarska zastava in na grajskih razvalinah 5 sežnjev dolga belorudeča, katero je velel razobesiti svitli knez Schönburg-Waldenburg. Zvečer je prišlo mnogo ljudstva iz doline gledat razsvitljava, katera je bila istinito slovesna. Ljubljanska mestna godba se je pripeljala ob 3/4 na deset, igrala skozi mesto in po večerji igrala še po mestu. Občinstvo je sedelo v lopi pred županovo hišo in popevalo narodne pesni.

Drugo jutro nas je streljanje možnarjev izbudilo. Lož je bil ves slovesen in z veseljem smo čakali gostov iz slovenske in slavonske domovine. Čitalnični odbor je prišel ob 3/4 na sedem v mesto z zabavo, kjer so ga Ložani čakali z godbo. Potem smo šli k Maveri dolini nad Lož čakat „Sokola“ in drugih gostov. Ko so dospeli do slavloloka, so šli razvoz. Loške dekleta so prve podarile dva venca, enega pevski in enega Bizaviški zastavi. V njihovem imenu je pozdravila čestite goste Kovačeva Lojzika. Na to je pozdravila Zofika Schweigerjeva v imenu ložke čitalnice „Sokola“ in mu privezala na zastavo krasen venec s trakovi. Na to se je zahvalil g. Drenik, starosta „Sokola“, v imenu „Sokolcev“ za srčen sprejem in potem smo šli v

sprevodu v mesto. Pred mestom je pozdravil č. goste mestni zastop, na čelu mu g. župan Gr. Lah.

Sprevod je šel potem skozi mesto in se še le ustavil pred županovo hišo, kjer so čest. gosti zajuterkovali. Velika množica naroda se je zbrala v Ložu in radovedno gledala krasne zastave in vrle Sokole v rudečih srajcah. Pri maši, ki je bila ob 9. uri, so izvrstno Sokoli peli.

Po maši pa je bila zlata poroka dveh Ložanov. Potem se je peljala večina gostov v Šneperk, kjer jih je lastnik, gostoljubni knez Schönburg-Waldenburg srčno pozdravil in jim okrepčave pripravil. Sokoli so mu pred gradom zapeli in godba igrala. Občinstvo pa se je sprehajalo po krasnem parku. Ob polu ene po polu dne so se gosti jeli vračati iz Šneperka in zbirati v Starem trgu pred čitalnico, kjer jih je čakalo sedmero zastav, in sicer: Sokolska, ljubljanske, bizaviške in ložke čitalnice, bloška, menišijska in ložka. Pred občestovanjem županom g. Schweigerjem so zapeli Sokoli in potem smo šli v sprevodu mimo farovža v Lož. Obedovali smo v lopi na glavnem trgu. G. Jakob Zabukovec je prvi napil Njeg. Vel. cesarju Franju Josipu I. G. dr. Zarnik je rekel, da je Lož imel uže v starodavnih časih boriti se z divjimi sovražniki. Posebno so ga pa nadlegovali Turki, katere nek slaven zgodovinar imenuje divjake. Ložani se niso hoteli vrniti več v trg, ko ga jim je Turek vpepelil in razdejal, a Friderik IV. je obljubil, da sozida trdnjavo in tako je nastalo mesto Lož iz razvalin. Kakor v nekdanjih časih, tako se še denes bori Lož zoper naše sovražnike in kaže, da je v njem zdravo narodno jedro. Bog poživi torej staroslovensko mesto! Tej napitnici so sledili burni živio! G. Drenik se je zahvalil za srčen sprejem Sokola. G. Žirovnik je pozdravil brate Hrvate. G. dr. Vošnjak je pa komaj jel govoriti, da bi napil napitnico, in ko je izrekel besede: „naši slovanski bratje“, je skočil g. c. kr. okr. glavar k njemu in mu rekel, da mu prepove na podlogi zborovanske postave dalje govoriti. Na to je pa vse občinstvo klicalo Vošnjaku burni „živio“, „živeli slovanski bratje“, a okr. glavar je šel proč k županu in mu rekel, naj zbranim naznani, da ne trpi nobenih govorov več. . .

(Konec prih.)

vam ter naravno, čisto mirno o njih govoril pred samim carjem.

Med tem pa so se pripravljali v Moskvi za pohod na sovražnike čisto tiho, počasi in skoraj z nevoljo. Skopin se je dolgočasil v tem mirnem času. 23. aprila so bile pri knezu Borotinskemu krstitke, na piru je bil tudi Skopin. Žena Dmitrija Šujskega, hči Maljute Skuratove, je podvorila Skopina z medico, — on je izpil ali precej še tukaj na piru težko obolel. Kri mu je tekla curkoma iz nosa; bolnega so odnesli na rokah domov, in za dva tedna kasneje je umrl. Hitro se je raznesel glas o otrovanji: govorilo se je, da je to čin Dmitrija Šujskega. Strah je popadel narod, a potem jeza: trume naroda so navalile proti hiši Šujskega radi sodbe, in le z velikim trdom jo je odpravila od tukaj carska družina.

V pesni se poje, da je bil Skopin na krstikah pri knezu Borotinskem kumom, a kuma hči Maljute Skuratove, in da je ona otrovala Skopina. „Vtapi ona djelo sdjelala: — Nalivala čaru (skledica) zelena vina, —

Podsipala v caru zelja ljutago (otrovno zelišče), — Podnosila (ponudila) caru kumu krestovomu. — A knjaz ot vina otkazivalsja (branil se piti), — On sam ne pil, a kuma počtil (ponudil). — Dumal knjaz — ona vipila — A ona v rukav vilila, — Brala (vzela) že ona stakan (čašo) medu sladkago, — Podsipala v stakan zelja ljutago, — Podnosila kumu krestovomu. — Kak popil knjaz Mihajlo Skopin. — Ego rjezvi (brze) nogi podlomilsja. — Beli ručuški opustilsja, — K večem knjaz prestavilsja (umrl).

V govorici ljudske o smrti Skopinovej nij prave istine, pa tudi v pesni ne: tako govori neki tujec, ki je bil takrat v Moskvi ter za ves ta čin na tanko vedel. Car je grenko jokal po svojem vnuku ter mu skazal nečuvstvo čast: dal ga je namreč pokopati v Arhangeljskem soboru, kjer so navadno pokopovali ruske carje. Nij zastoj žaloval in plakal car: pokopavši v zemljo telo Skopinovo, pokopal je on zajedno z njim tudi svoj — prestol.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16 avgusta.

V **ministerstvu** dela se baje pridno proračun za prihodnje leto, in bode predložen državnemu zboru kmalu po njegovem zopetnem snidenji, ki bode, kakor znano 4. septembra.

Čehom v Brnu je bil tabor, na katerem so hoteli svoje simpatije za Ruse izraziti, tudi prepovedan.

Graničarji ali krajišnici so se te dni zbrali v Zagrebu, volili dr. Berliča za predsednika in naglašali, kako ogerska vlada boče škodovati materialnim koristim krajine, zlasti glede železnice. Baron Mollinary in ban Mažuranič graničare podpirata. Mollinary je obljubil, da bode tudi cesar varoval pravice krajine. Magjari se pa ljuto jezé.

Magjarski „Egyertertes“ poroča nemumno basen, da so v nemcem ogerskem komitatu ruski agitatorji. Pravoslavni popje in učitelji da organizirajo zarote. — To je gola denunciacija, da bi se na podlagi nje grdo po magjarsko, brezpravno in brezodno ogerske Srbe zapirati moglo, kakor so Miletiča.

Vnanje države.

Turčiji se je baje posrečilo, če „Times“ prav poročajo, v Londonu na posodbo dobiti še 25 milijonov goldinarjev.

Angleški parlament se je 14. t. m. razšel in bode praznoval od 20. oktobra. Dosti se je v tem zboru interpeliralo in vprašalo vlado o orijentalnej stvari.

Dosti so kancelar Beaconsfield-Disraeli, Northcote, Derby in drugi angleški državniki odgovarjali, — ali nič povedali in ničesa razjasnili. — Kraljica v svojej poslanici na parlament pravi, da je z vsemi državami v priateljjskih razmerah, v vojski je Anglija neutralna in bode, dokler angleški interesi ne bodo škodovani.

Iz **Severne Amerike** se poroča, da je imel 9. t. m. general Gibbon na čelu 182 vojakov in meščanov iz Zedinjenih držav ljut boj z Indijanci pri Heleni Montani. Dva častnika sta bila ubita, general Gibbon in štirje častniki ranjeni. Od vojakov 80 do 100 ali ubitih ali pa ranjenih. Indijci so se morali pomekniti nazaj in so izgubili okolo 100 mož.

Dopisi.

Iz Vranskega 13. avg. [Izv. dop.]

Naš trg je c. k. namestnik dne 10. t. m. „s svojo navzočnostjo počastil.“ Pripeljal se je 10. t. m. ob 7. uri zvečer in sprejel takoj deputacije Vranske občine, duhovenstva, sodnije, učiteljstva in davkarije. Drugi dan je sprejemal od 8. do 10. ure dopoldne mnogo-

V nesrečnej ruskej zemlji so se zopet vzdignili prepiri in bune. Prvi se je vzdignil Prokop Ljapunov; obdolživši carja smrti Skopinove, pobunil je on mnogo mest ter se začel ugovarjati s kalužskim varunom. Tujci niso poslušali Delagarda, nego so se izneverili: carska vojska je bila od Poljakov pobita ter sramotno pobegnila. Varun se je vzdignil iz Kaljuge ter šel proti Moskvi zavzemaje povsodi mesta in sela; šli so tudi Poljaci. — Nazadnje je zavrelo tudi v Moskvi; 17. jun. l. 1610 našuntal je narod Propija Lapunova brat Zahar in vrgel tako carja Vasilja s prestola. Čez dva dni so ga po sili postrigli v mniha in odpeljali v samostan; ravno tako so storili tudi z njegovo ženo, brate pa so postavili pod jako stražo. Po krivici je prišel Vasilij Šujskij na carski prestol, po krivici ga je tudi zgubil. Ruska zemlja nij bila toliko srečna, da bi se bila rešila Poljakov in izdajalcev. — Zbiral se je za nje strah, ali je tudi minul: nij bilo več kneza Skopina — Šujskega.

vrstne pritožbe in prošnje prebivalstva vsega okraja. Potem je obiskoval tukajšnje trirazredno narodno šolo, katere vseh je hvalevredno proti svojemu spremstvu omenil. Ob poludnevnih odpeljal se je skozi Braslovce in Mozirje (kjer je obedoval) v Gornji grad. Po tukajšnjih okrajih potuje prvič, zato ga je ljudstvo s slavaloki in zastavami (cesarskimi, slovenskimi in štajerskimi) počastilo. To mu je naredilo najboljši vtis. Spremljal ga je c. k. okrajni glavar.

Iz vipavskih hribov 11. avg. [Izvirni dopis.] Čitali smo v „Slov. Narodu“, da se namerava iz Trsta čez vipavsko dolino do Ajdovšine železnica narediti. To je za nas, vipavske hribovce, posebno važna reč, le Bog daj, da se vresniči. Kajti mi imamo še veliko reči, ki bi se dale potem, ko bi imeli železnico dražje prodati n. pr. Les, voglje, drva za kurjavo i. t. d. Žalostno je, da so se drva letos v Ajdovščini po 6 gld. težko prodala in ako bi bila železnica, bi se gotovo lahko po 10 gld. prodajala. Tudi se od nas vsako leto več ali manj ledu, katerega v naših gojzdnih votlinah nikdar ne zmanjka v Trst izvozi. Leta 1863 se ga nij manj, kakor 18000 centov izvozilo, ako ravno se je moralo od enega centa vožnine do Trsta 60 kr. plačati. Gotovo bi se ga še veliko več izvozilo, ko bi bila železnica. Tudi apno bi se dalo od nas v Trst voziti, kajti leščevja, brinja i. t. d. pri nas ne manjka in to nij za drugo rabo, kakor za apno žgati in dobrega apnenika imamo tudi čez mero.

Domače stvari.

— (Požari.) Pretečeni teden pogorela so na Vižmarjih tri poslopja do tal. Zažgali so baje otroci, igrajoči se z žveplenkami. Zavarovani so bili, kakor čujemo vsi trije posestniki in sicer eden pri banki „Slaviji“, dva pa pri graškeji vzaj. zavarovalnici. — Kakor se nam iz Krškega poročila, pogorelo je v bližnjih Veniščah pretečeni teden gosp. poslopje J. Grozine. Vzrok požara nij znan, dasiravno si ljudje pripovedujejo, da je zavarovanec menda sam požgal. Zavarovano je poslopje bilo pri banki „Slaviji“. Pretečeni ponedeljek popoldne pogorel je, kakor se nam iz Trsta piše, državnemu poslancu g. Ivanu Nabergoju na Proseku skedenj in v njem shranjena klaja. Zavarovano je oboje bilo pri banki „Slaviji“.

— (V Bled) je vozil posebni vlak Rudolfove železnice iz Ljubljane okolo 300 oseb. Vreme je bilo ugodno, in jezero v svojem najlepšem krasu. Le škoda, da se gostje glede postrežbe in draginje morejo močno pritožiti.

Poslano.

Gospod dr. Böhm, ces. kr. okr. zdravnik v Novem mestu je v „Laib. Tagblattu“ 7. t. m. št. 180 priobčil sledeči „Eingesendet“:

„Dass mir „Slov. Narod“ keinen Weirrauch streut, erfüllt mich mit Stolz. Merkwürdig hiebei ist es, dass der Korrespondent dieses sauberen Blattes in Ermangelung anderer Daten mein „curriculum vitae“ in entstellender Weise skizzirt und nicht jenes der nationalen Hauptagitatoren, des hochwürdigen Herrn J. Babnik, Pfarrers in Ainöd und des hochwürdigen Herrn J. Tomažič, Vikärs und Vizepräsidenten der Citalnica in Rudolfswerth. Sollte der Herr Korrespondent diessbezüglich keine Anhaltspunkte haben, so bin ich stets bereit, sehr verlässliche Daten zu liefern. Vielleicht biethet sich mir Gelegenheit, diesen Punkt ausführlicher zu beleuchten; dann wollen wir sehen, wer bei „hoch oder nieder“ den grössern Vortheil zieht.“

Rudolfswerth 6. August 1877.

Dr. Ferd. Böhm.“

Ker „Laib. Tagblatt“ najnega odgovora, poslanega 8. t. m., nij hotel ponatisniti, podava tu dr. Böhmov original slav. občinstvu na razsodbo, in akoravno se njegov „Eingesendet“ sam po sebi dovolj obsodi, in ne bi bilo treba odgovora, vendar gosp. c. kr. okr. zdravniku to-le v premissljevanje:

V pojasnilo čč. bralcem naj pred vsem omeniva, da gosp. c. kr. okr. zdravniku velja zgoraj navedeni „Eingesendet“ za odgovor dopisniku njegovega „curriculum vitae“ v „Slov. Narodu“.

Vsak pameten človek je pričakoval, da bo g. c. kr. okr. zdravnik navedene date „Narodovega“ dopisnika temeljito ovrgel, in po tem poštenem načinu napad na svojo čast za vselej spodbil. A g. dr. Böhm je to reč presuknil. Če se mi le posreči, koga drugega ali tretjega prav črno ogrditi, potem sem čist, svetil se bom, kakor sonce. Po tej zmedeni logiki je gosp. c. kr. okr. zdravnik naju prišel v svojo neprijetno prasko.

Kaj je ces. kr. okr. zdravnik napotilo k temu — milostno rečeno — breztahtnemu postopanju, nama je težka vganjka. Je-li hotel s tem „primerženim čeruhom“ v temeljitem svojih sedanje mogočnosti — pritisniti zopet enkrat prav gorko zaušnico? Če bi vtegnil natolcevat, da sva midva dotično korespondenco skovala, ali o nji kaj vedela, mu tu javno izrečeva, da se moti.

Podpisana ne bodeta pričenjala daljne polemike, le to v obrambo svoje časti sporočita gosp. c. kr. okr. zdravniku:

Če morebiti misli, ali si dokazati upa, da sta se zoper katero koli duhovsko ali deželno postavbo zakrivila, naj gosp. doktor nemudoma pri dotičnih višjih oblastnijah zoper nju tožbo vloži; na odgovor mu bota pripravljena ob vsaki uri. Dokler c. kr. okr. zdravnik tega ne stori, se enaki napadi sodijo sami in dajo dober komentar k značajnosti g. doktorja vsem, kateri njega doslej še niso poznali!

Da naju ces. kr. okr. zdravnik imenuje „glavna agitatorja“ narodne stranke, — na o sva ponosna! Svesta sva si, da sva spolnila najsvetejšo dolžnost do slovenskega naroda, čegar verna in zvesta sinova biti in se očitno pokazati naju ne bo nikdar strah, ne sram! Zoper vsako hudovoljno sumničenje v tej zadevi krepko protestirava, dokler se nama katera nepostavnost pri agitovanju dokazati ne more, kar se doslej še nij zgodilo. Pač pa je nama znano, da je zoper nekatere, in — če se morebiti slučajno ne motiva, — tudi zoper g. dr. Böhma, zavoljo nepostavnega agitovanja pri c. kr. okr. sodnji v Rudolfovem uže tožba vložena.

Naj tedaj ces. kr. okr. zdravnik nastopi pot, katero sva mu pokazala. Tje prideva za njim. Na blatnem potu hudovoljnega ovadanja in nezasuženega sumničenja naju g. doktor videl ne bo! Slobodno! Naj hodi on po njem, ako mu drago.

Res! Pač blagor vsem beteznikom in bolnikom, ako se c. kr. okr. zdravniku, gospodu doktorju Ferdinandu Böhmju v svojem stroku tako dobro sponaša, kakor se mu je navedena poslanica zares izvrstno obnesla.

Rudolfovo 14. avg. 1877.

J. Babnik.

J. Tomažič.

Dunajska borza 16. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld.	10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	70
Zlata renta	74	90
1860 drž. posojilo	110	75
Akcije narodne banke	820	—
Kredine akcije	180	75
London	120	65
Napol.	9	67 1/2
C. k. cekini	5	73
Srebro	105	—
Državne marke	59	25

Javna zahvala.

Podpisani se v svojem in svoje družine imenu srčno zahvaljuje gospodični Adalbertini Bernot-ovi davkarjevi iz Postojne, za obili trud, ki ga je imela z ostarelim (42 letnim) iz mnogimi drugimi skrbmi obloženim, podučevaje ga v vseh poštinih opravilih s toliko marljivostjo, da je bil 6. tekočega meseca naredil predpisani izpit z jako

ugodnim vspehom. — Ker je vsled tega uže dobil dobro službo na pošti v Permanih, tako ne more si kaj, da tej svoji dobrotnici za njeno blago požrtvovalnost najsrečnejšo zahvalo izreka.

Mili Bože poplačaj blagej gospodični po zasluženji vse, kar je dobrega podpisane in njegovi družini storila.

V Permanih, dne 11. avgusta 1877.

Matija Hrabar,

poštni ekspeditor na Permanih
in posestnik v Jelšanah.

(214—2)

Prodaja posestva.

V živem, obljudenem trgu

Mengišu,

okraj Kamnik na Kranjskem, se gospodarsko posestvo s poslopji za stanovanje in gospodarstvo, 7 oralov njiv, 3 1/2 orala travnikov in vrtov iz proste roke prodaja.

Natančneje poroča gospod J. Dobrin, Ljubljana, gledališke ulice št. 45. (215—1)

vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; šleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenčke in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Spridevalo št. 73.670.

Spridevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driski in griži, dalje pri sesalnih in obstnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vrtatih in pralnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolezni čutnice in vodenice. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spridevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moja pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter nicesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spridevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnoma strašnih želodčnih in čutnicnih bolezni, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oem, ko pri zdravilih.

V plehaštih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Fuehrgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda,

lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andrejcu. (122)